jaargang 21 | nummer 2 | mei/juni 2023

Aanzet

Wijkkrant voor en door bewoners van **Hoograven**, **Tolsteeg**, **Rotsoord** & **Bokkenbuurt**

BIBLIOTHEEK SMARAGDPLEIN
DE HUISKAMER VAN DE WIJK

BIM-BAM
De klokkenluider van Hoograven

RIDDERTUIN
Tien jaar zaaien en oogsten

VERZETSHELDEN
Herdenking van de Oranje Vrijbuiterss

DE KLOKKENLUIDER VAN HOOGRAVEN

tekst: **Timo Agema** fotografie: **Dolf de Meijer**

Zaterdagmiddag, half zes. Hoog in de Buurtoren in hartje Utrecht staat Jan de Graaf klaar met een enorm touw in beide handen. Op het teken van de 'luidmeester' trekt de inwoner van Hoograven met kracht aan het touw en zet zo één van de enorme klokken in beweging. Tien minuten lang wordt met zes klokken tegelijk de zondag ingeluid. Gehoorbescherming is nodig: het geluid in de toren is kolossaal.

KLOKKENLUIDERS GILDE

Het is hem aan te zien na afloop: het luiden van de grote klokken is zwaar werk. Even tevoren is met de monumentale Banklok de werkweek uitgeluid. Het is één van Jans favoriete klokken. "Vooral vanwege de historische betekenis. Deze klok komt uit 1471 en is gedurende al die eeuwen niet verplaatst. Raads- en gerechtelijke uitspraken werden er door beklonken. Dus als de rechter je liet ophangen op de Galgenwaard, moest eerst deze klok luiden." Jan is één van de ruim negentig actieve luiders van het Utrechts Klokkenluiders Gilde (UKG). Naast de Buurtoren luidt het Gilde o.a. de klokken van de Domtoren (zwaarste klok: de 'Salvator', meer dan 8200 kilo), het Bartholomeus Gasthuis, de Jacobikerk en de Geertekerk, maar ook van een aantal kleinere kerken. "Sinds kort luiden we ook weer de klokken van de St. Gertrudiskerk in de Rivierenbuurt. Die waren al vijf jaar stil".

AL VROEG GEFASCINEERD

Jan woont met vriendin en dochter in de W.A. Vultostraat. Hij is als journalist en (eind)redacteur al meer dan twintig jaar werkzaam bij diverse radio- en tv-programma's. Al jong kwam hij in de kerk. De Hoogravense klokkenluider is christelijk opgevoed, zijn vader was dominee in de Nederlands Hervormde Kerk. Als student kreeg hij eens een rondleiding in de Domtoren. "Ik was meteen gefascineerd door de klokken. Zo enorm, en dat geluid! Toen kwam ik er achter dat je je kon opgeven als klokkenluider". Hij werd lid van het UKG en kwam als klokkenluider op de wachtlijst. In 2006 luidde hij zijn eerste kerkklok.

HOOGRAVENSE KLOKKEN

Er luiden in Utrecht ook drie klokken met Hoogravense *roots*. In 1990 werd de St. Johannes de Doperkerk aan het Plettenburgplantsoen gesloopt. Drie klokken uit deze kerk hangen sinds 1992 in de Jacobitoren in de St. Jacobsstraat. "In deze protestantse kerk luiden dus nu drie katholieke klokken. Vind ik wel mooi. En ik heb één van die klokken geluid, voorafgaand aan een dienst van mijn pa. Was ik zijn pr-man! In de kerk hoor je allerlei visies en meningen over hoe je moet leven. Het mooie aan kerkklokken vind ik: iedere klok klinkt altijd, soms al eeuwen, hetzelfde. Ongeacht wat er in de kerk wordt verteld".

GESTOPT...EN WEER BEGONNEN

Jan deed het werk met veel plezier, maar merkte dat zijn werk, vaak in het weekend, steeds meer in de weg zat en stopte in 2012 met luiden. Vorig jaar besloot hij om het klokkentouw weer ter hand te nemen. "Mijn werk liet het meer toe en ik miste het luiden. En in het UKG kom je mensen tegen die je anders nooit zou tegenkomen. Het Gilde beschermt ook de traditie van het handmatig luiden, terwijl de meeste klokken in Nederland met een elektromotor worden geluid".

OUD EN NIEUW

Een hoogtepunt noemt Jan het luiden in de Domtoren met oud en nieuw. "Het is de kunst om de eerste slag exact om 12 uur te laten klinken...dat is nog een hele uitdaging". Het vuurwerk daarna is natuurlijk spectaculair, van die grote hoogte. Intussen heeft hij bijna alle 58 klokken van het Gilde wel een keer geluid. "Binnenkort ga ik luiden in het kerkje van Blauwkapel, die heb ik nog niet gehad".

Ook een keer een luiding meemaken? Stuur dan een mail naar ikwilmeenaarboven@gmail.com en het wordt geregeld! Lid worden van het UKG kan al voor €17,50 per jaar. Ook als je niet wil luiden, ben je van harte welkom om zo het geluid van Utrecht te ondersteunen. Ga naar www.utrechtsklokkenluidersgilde.nl/gilde/lidmaatschap/ en bekijk de voordelen!

Klokken luiden is vakwerk

Kort nieuws

VOGELOPVANG ZOEKT VRIJWILLIGERS
De vogelopvang op Rotsoord zoekt vrijwilligers die in het hoogseizoen willen helpen met voeren. Je hoeft hiervoor geen expert te zijn op het gebied van vogels. Vrijwilligers moeten ouder zijn dan 18 jaar en minimaal 1 keer per week een dienst kunnen draaien. Aanmelden kan via vogelopvangutrecht.nl/aanmelden

PASTOE-LETTERS VERDWENEN
Misschien heb je het al gezien, de letters van het dak van de Pastoe-fabriek zijn verdwenen. Het is gebleken dat de letters in zo'n slechte staat waren dat ze met spoed van het dak zijn gehaald. Het doel is om de letters zo authentiek mogelijk op het dak terug te plaatsen, maar pas na restauratie.

9 SEPTEMBER HE:LEEN FESTIVAL!
Op 9 september 2023 organiseren podium De Helling en LE:EN voor de vijfde keer HE:LEEN Festival op Rotsoord, aan de rand van het centrum van Utrecht. Overdag is het festival gratis toegankelijk en kunnen jong en oud genieten van muziek op bijzondere locaties, een uitgebreid kinderprogramma en beeldende kunst van talentvolle makers. In de avond gaat het festival verder als HE:LEEN+ en de eerste namen zijn al bevestigd met acts op het punt van doorbreken: Coloray, Baby's Berserk, Marathon en Cloud Café. Overdag is het festival gratis, tickets voor HE:LEEN+ kosten 17 euro en zijn te bestellen op heleenfestival.nl

SOCIALE HUURWONINGEN AAN DE 'T GOYLAAN
Het kantoorpand aan de 't Goylaan waar tot voor kort vluchtelingen werden opgevangen, wordt tijdelijk getransformeerd naar 56 sociale huurappartementen voor de duur van maximaal 15 jaar.
30% van de toekomstige woningen zal aan kwetsbare doelgroepen worden toegewezen. Meer over de noodopvang op de achterpagina.

DE BIBLIOTHEEK ALS HUISKAMER VAN DE WIJK

tekst: **Emily Palmer** fotografie: **Dolf de Meijer en Marleen Schlichting**

‘Wie dit leest … kan ook een boek lezen.’ Misschien heb je de posters met deze tekst weleens gezien. We moeten meer lezen, en daarvoor kun je natuurlijk terecht bij de bibliotheek. Maar: de bibliotheek is veel meer dan alleen een boekenparadijs!

Dat werd meteen duidelijk tijdens het gesprek in Bibliotheek Hoograven, aan het Smaragdplein. Trea Scholten van de afdeling Marketing en Communicatie, Khadija Chentouf, programmamaker, en Lisandro Susana, medewerker dienstverlening en gastheer van de spreekuren, vertellen enthousiast over de activiteiten en de functie van de bieb als ontmoetingsplek.

Trea: ‘De bibliotheek is zo ongeveer de enige openbare plek waar je altijd terecht kunt. Iedereen is welkom. Je kunt er lezen aan de krantentafel of werken aan een van de werkplekken. We zijn heel wijkgericht en kijken goed waar behoefte aan is.’ Khadija: ‘Op dinsdagochtend tussen 10.00-12.00 uur vinden er verschillende inloopspreekuren plaats. Je kunt er vragen stellen over taalcursussen of over digitale zaken, en er is een koffiegroep. Soms komen er wel zo’n 25-30 mensen, die het fijn vinden om een praatje met elkaar te maken. Er is koffie en de bezoekers regelen soms zelf een kleine bijdrage van iedereen om koekjes te kopen.’ Trea: ‘Door de Utrechters, voor de Utrechters dus! Je kunt de bibliotheek echt zien als een soort huiskamer van de wijk.’

> ***“De bibliotheek biedt meer dan alleen boeken!”***

Lisandro houdt zich voornamelijk bezig met digitale zaken. ‘De spreekuren op dinsdagochtend zijn heel laagdrempelig. Wil je bijvoorbeeld een aanvraag indienen voor het Noodfonds Energie en heb je daar hulp bij nodig? Of weet je niet hoe je een DigiD moet aanvragen? Wij helpen graag. We kunnen ook goed doorverwijzen, bijvoorbeeld als het gaat om privacy-gevoelige informatie.’

Trea vult aan: ‘Wat mooi is, is dat je mensen echt op weg helpt. Zo bellen de medewerkers ook vaak samen met de bezoekers. Ze nemen het werk dus niet uit handen, maar doen het echt samen. De spreekuren worden heel goed bezocht. Dat komt ook doordat ze op dinsdag plaatsvinden. Dan is er markt en zijn mensen toch al in de buurt.’

Daarnaast worden er nog veel meer activiteiten verzorgd. Voor de allerkleinsten is er Wapperkids: muzikale verhaaltjes om de taalontwikkeling te stimuleren. Bovendien kunnen zij gratis het oranje BoekStartkoffertje krijgen. Elke woensdag is er een voorleesmiddag voor kinderen van 4-8 jaar, en de eerste vrijdag van de maand is er een leren lezen spreekuur, waarin je vragen kunt stellen over lezen. In de bieb is ook een Lees en Schrijf!-kast aanwezig met materiaal voor mensen die moeite hebben met lezen of met de Nederlandse taal. Verder is er gratis wifi en je kunt er printen. En bij de Plantenbieb kun je stekjes ruilen, doneren of meenemen.

Tot slot brengt Lisandro het succesvolle Digicafé onder de aandacht: ‘Eén keer per maand organiseren we een bijeenkomst waarin een bepaald onderwerp centraal staat. In april ging het over AI, ofwel kunstmatige intelligentie, en in mei is het thema digitaal nalatenschap en online erfenissen.’ ‘De bibliotheek staat voor een leven lang leren, zodat mensen mee kunnen blijven doen in de samenleving’, licht Trea toe.

‘Zie je die prikkers daar?’ Trea wijst naar een bak met rode afvalgrijpers, midden in de bibliotheek. ‘Die kun je hier ook lenen, als je afval wilt opruimen in de wijk. Veel kinderen vinden het leuk om dat met hun gezin te doen.’ De boodschap is duidelijk: de bibliotheek biedt meer dan alleen boeken!

Meer informatie:
www.bibliotheekutrecht.nl/bibliotheken/bibliotheek-hoograven.html

Junaid, groep 7, pakt een boek over bouwen met Lego uit de kast. Hij heeft ook al een boek over Minecraft en een leesboek in zijn handen. ‘Je mag de boeken wel drie weken lenen!’, roept hij verrukt uit. Hij heeft ook nog een tip: ‘Als je kleine kinderen hebt, kun je ze bij de magneetjes laten spelen.’

Aan een tafeltje bij het raam heeft Asim, die ook in groep 7 zit, bijles van Dirkje, juf in het speciaal onderwijs. Meestal komt zij bij hem thuis, maar nu zitten ze hier omdat Asim boeken wilde lenen. Wel lekker rustig ook, want thuis vraagt zijn kat veel aandacht. Hij heeft een mooie Alcarta-atlas en een dik spannend boek geleend: ‘Daar kan ik lekker lang mee doen.’

Ook Mart uit Lunetten zit te werken in de bibliotheek. ‘Hier kan ik me goed concentreren. Ik heb ADHD en daardoor ben ik snel afgeleid. De eindexamens staan voor de deur, dus nu ben ik bezig met wiskunde.’ Hij is al toegelaten tot het conservatorium in Haarlem, dus hij wil zeker slagen! Gelukkig staat hij er goed voor. Net als veel andere bezoekers vindt hij dat er een prettige sfeer heerst in de bibliotheek, dus hij komt hier graag.

DE BIEB BLIJFT

De lokale media sloegen enkele weken alarm: wijkbibliotheken Hoograven en Lunetten zouden door financiële problemen van de Bibliotheek op de lijst staan om te sluiten. Vlak voor het ter perse gaan van Aanzet kwam de Bibliotheek met goed nieuws: de gemeente heeft een helpende hand geboden en de toekomst van onze wijkbibliotheek is voorlopig veiliggesteld.

Het Digicafé maakt mensen digitaal wijzer

Wijkfoto

Dit jaar kwam op vrijdag 21 april met de viering van Eid Al-Fitr een einde aan de islamitische vastenmaand ramadan. Mouna en haar collega's van bakkerij Fata Morgana aan de 't Goylaan stonden in een kleurig berglandschap van zoete lekkernijen klaar om de in groten getale toestromende klanten te bedienen.

tekst en fotografie: **Niels Spinhoven**

Zoet einde van de ramadan

‘DE ORANJE VRIJBUITERS’: SCHOLIEREN HERDENKEN VERZETSHELDEN IN TOLSTEEG

tekst: **Timo Agema** fotografie: **Niels Spinhoven**

“Opdat vrijheid niet vanzelfsprekend is, maar door iedereen ervaren moet worden als de nimmer aflatende plicht recht te doen aan hen, die in de strijd voor vrijheid het ultieme offer brachten.” Het is 10 mei 2023 en Eline Bos citeert haar opa tijdens een toespraak op Begraafplaats Tolsteeg. Later leggen kinderen een krans bij een eregraf. Dit grafmonument is opgericht ter nagedachtenis aan verzetsgroep ´De Oranje Vrijbuiters´. Achttien leden van deze groep moesten in oorlogsjaar 1944 hun moed met de dood bekopen.

De kinderen zitten op basisschool USV (Utrechtse Schoolvereniging). De school heeft het graf en monument ‘geadopteerd´ en groep 8 organiseert jaarlijks de herdenking in Tolsteeg. Bedenker van dit initiatief is Henk Kerkhof, overleden in 2022. Hij was de zoon van Christiaan Kerkhof, één van de verzetsstrijders. Henks grote wens komt uit: schoolkinderen houden nu de herinnering levend aan mensen die in de oorlog opstonden tegen de vijand. En zijn kleinkinderen hebben zijn rol als verteller overgenomen.

VERRADEN, OPGEPAKT EN GEDOOD

In 1942 werden ´De Oranje Vrijbuiters´ opgericht. De verzetsgroep werkte vanuit Utrecht maar had leden uit heel Nederland. De groep pleegde allerlei verzet, van het organiseren van onderduikadressen tot de inzet van een knokploeg. In 1943 werden, o.a. door verraad, veel Vrijbuiters opgepakt. Na een helse tijd in de beruchte gevangenis ‘het Oranjehotel’ in Scheveningen zijn achttien Vrijbuiters op 29 februari 1944 gefusilleerd op de Waalsdorpervlakte. Twee mannen kregen op het laatste moment gratie, één vanwege het cynische feit dat hij op 20 april jarig was. De verjaardag van Hitler.

EEREGRAF IN TOLSTEEG

De vermoorde mannen werden in 1946 herbegraven in een eregraf op Begraafplaats Tolsteeg. Een jaar later werd hier een monument onthuld. Ondanks een onderhouds-belofte van de gemeente raakte het monument steeds meer in verval. In 2007 richtten nabestaanden een stichting op om de gemeente formeel aan zijn woord te houden. Met succes: het monument werd gerenoveerd en de gemeente beloofde om het ‘tot in de eeuwigheid’ te onderhouden.

GENERATIE OP GENERATIE

Eén van de Vrijbuiters was Christiaan Kerkhof, een timmerman uit Leeuwarden. Hij werkte gedwongen voor de Duitsers, maar saboteerde werkzaamheden, maakte in het geheim kaarten voor de geallieerden en bood onderdak aan onderduikers. Hij was één van de in 1944 gefusilleerde mannen.
Zijn zoon Henk was 10 jaar oud toen de oorlog begon. Tot op hoge leeftijd heeft hij scholen bezocht om het verhaal van de Vrijbuiters te vertellen. Hij hield ze voor wat vrijheid betekent. Nu hebben zijn kleinkinderen Alex (29) en Eline Bos (25) het stokje overgenomen.

VRIENDEN VAN DE ORANJE VRIJBUITERS

Alex en Eline vormen met achterneef Hajo Kerkhof de organisatie van de ´Vrienden van de Oranje Vrijbuiters´.
Alex: “We willen het verhaal van onze opa blijven doorgeven en de jaarlijkse herdenkingen voortzetten. Eline en ik wisselen elkaar af als spreker”.
Recent waren ze te gast op de USV. Alex: “De kinderen waren zeer geïnteresseerd en stelden veel vragen. Ze zijn even oud als onze opa tijdens de oorlog.” Eline: “Ik vond het wel lastig om het persoonlijk te maken, omdat we het verhaal niet uit de eerste hand kunnen vertellen, zoals opa.” Alex en Eline leggen ook een relatie met de oorlog in Oekraïne, om het meer invoelbaar te maken. “En tijdens corona gold een avondklok, dat noemen we ook. Kinderen hebben zo ook een vorm van vrijheidsbeperking meegemaakt, al was de situatie compleet anders. Zo proberen we door te geven dat vrijheid niet vanzelfsprekend is”.

Meer weten over De Oranje Vrijbuiters? Bezoek de website: www.oranjevrijbuiters.nl/

Eline en Alex Bos en Hajo Kerkhof vormen de organisatie van de Vrienden van de Oranje Vrijbuiters

Kilian en Rogier leggen een krans bij het grafmonument

Eline Bos spreekt de aanwezigen toe in de aula van de begraafplaats

TIEN JAAR ZAAIEN EN OOGSTEN IN DE RIDDERTUIN

tekst: **Loulou Edelman** fotografie: **Marleen Schlichting**

Dit jaar bestaat vereniging de Riddertuin tien jaar. Deze vereniging bestiert de buurtmoestuin tussen de twee scholen aan de Ridderlaan. Puk Witte en Henk Harms zijn vanaf het begin betrokken bij de vereniging. Op een zonnige zondagmiddag vertellen zij over de grote gezamenlijke tuin.

Puk: ‘Elf jaar geleden was er budget vanuit de gemeente om dit soort wijkmoestuinen te starten. Als zzp’er hielp buurtbewoner Patricia de Nijs vrijwilligers met het ontwikkelen van initiatieven. Zij is in de wijk mensen gaan verzamelen om mee te doen. De gemeente stelde deze locatie voor. We hebben bewust een vereniging opgericht, omdat je dan met zijn allen inspraak hebt. Tien jaar geleden zijn we naar de notaris gegaan en hebben we ons ingeschreven.’

WAT LEREN

De Riddertuin heeft ongeveer vijftien leden, van wie een kleinere groep heel actief is. Henk: ‘Iedereen heeft zijn eigen doel. Ik vind het leuk om wat te leren. Hoe werkt dat nou, zo’n moestuin? Het is ook tijdverdrijf en je leert mensen in de wijk beter kennen.’ Puk: ‘We hebben ieder jaar een algemene ledenvergadering. Van tevoren maken we een tuinplan, dat we dan vaststellen. Op basis van dat plan bestellen we zaden.’ De contributie bedraagt dertig euro per jaar. Elke eerste zondag van de maand is het tuindag en komen de leden samen schoffelen, zaaien, wieden en oogsten. Ze gebruiken geen gif of kunstmest en de zaden zijn biologisch. Vandaag zijn er vijf nieuwe tuinders, onder wie studenten uit de flat aan de Opaalweg die enthousiast werden van een flyer.

ANDIJVIE

Henk: ‘De foto’s van de eerste jaren zijn hilarisch, dan zie je twee rijen met alleen maar andijvie. We hadden geen verstand van moestuinieren.’ Nu verbouwen de tuinders onder andere rabarber, spruiten, asperges, kiwibessen, pompoenen, artisjok, frambozen, aardappels, uien en mais. Er staan ook bomen in de moestuin, met pruimen, peren, appels, abrikozen, hazelnoten, moerbeien en vijgen. Toch is de oogst niet waar het de tuinders vooral om te doen is. Henk grapt: ‘Het is veel sneller en goedkoper om naar de Lidl te gaan.’

HELE DAG BUITEN

Wat is er dan zo leuk aan het werken in de Riddertuin? Puk: ‘Je bent lekker de hele dag buiten, je spreekt mensen uit de buurt. En het kost niet zo veel tijd.’ Henk: ‘Elk jaar hebben we een projectje dat iets meer tijd kost. Die pergola bijvoorbeeld hebben we drie jaar geleden neergezet. Dit terras met de bankjes hebben we zo’n acht jaar geleden aangelegd. Zo zie je dat zo’n tuin groeit na al die jaren.’

ZUSTERPARK

Het tienjarig bestaan vierden de tuinders op zondag 2 april met muziek en zelf meegebrachte hapjes en drankjes. Het was stralend weer. Patricia werd in het zonnetje gezet, wat nog te zien is aan het poortje dat naar haar is vernoemd. Sinds die dag mag de Riddertuin zich Zusterpark noemen van de Utrechtse Heuvelrug. Rotsoord en Lunetten zijn al eerder benoemd tot Zusterpark. De bedoeling is om uiteindelijk een netwerk te vormen van groene verbindingen. Al met al blikken de tuinders terug op een geslaagde dag.

Belangstelling om mee te helpen in de Riddertuin? Mail dan naar riddertuin@gmail.com en kom een keer langs. Iedereen is welkom!

Colofon

OVER AANZET
Aanzet is een inhoudelijk onafhankelijke wijkkrant voor en door bewoners van Hoograven, Tolsteeg, Rotsoord en Bokkenbuurt. Aanzet is een uitgave van de Stichting Wijkkrant Aanzet en verschijnt vijfmaal per jaar.

NIEUWS OF ACTIVITEITEN MELDEN?
Mail naar redactie@wijkkrantaanzet.nl, twitter naar @wijkkrantaanzet of schrijf naar Redactie Aanzet, p/a Hooft Graaflandstraat 18, 3525 VV Utrecht.
www.aanzetnet.nl

REDACTIE
Timo Agema, Loulou Edelman, Martijn van Es, Astrid Leistra, Dolf de Meijer (fotografie, cover), Emily Palmer, Mohsen Rahimimoghaddam, Marleen Schlichting (fotografie), Niels Spinhoven (fotografie), Astrid Verheij en Sophia Zürcher

MET MEDEWERKING VAN
Joop-Maris Vollering en Eveline de Vries

MET DANK AAN
Emile Valenteijn

VORMGEVING
Anita Lensink, vormenfoto.nl

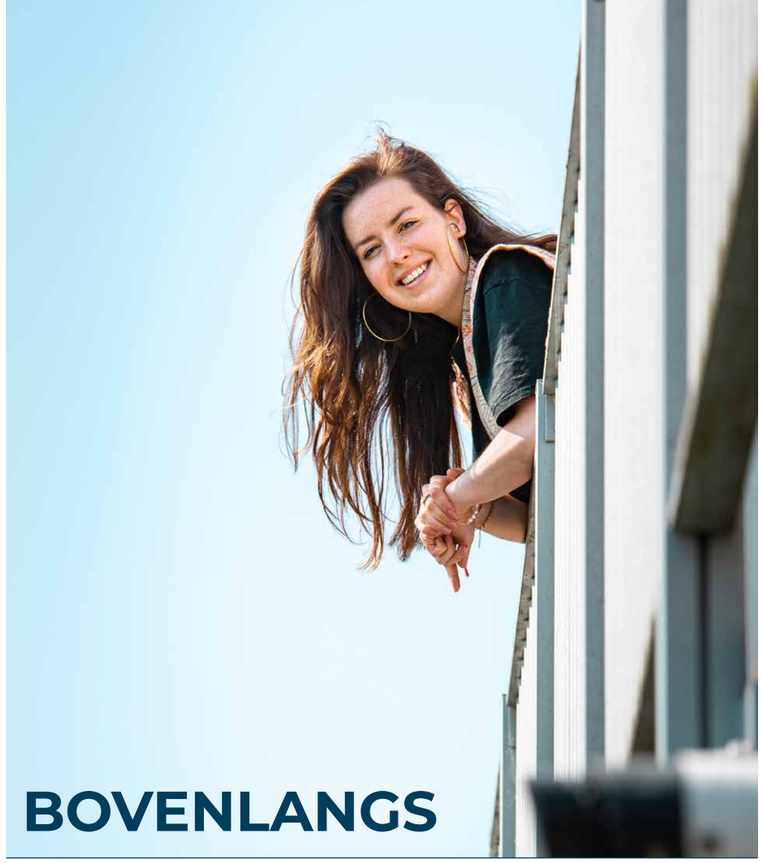
OPLAGE
6.500 exemplaren

VOLGENDE DEADLINE
1 juli 2023

DE VOLGENDE AANZET
Verschijnt in augustus 2023

Aanzet wordt gemaakt met steun van het Initiatievenfonds

OPHAALPUNTEN
Bibliotheek - Smaragdplein 100,
Camping Ganspoort - Helling 87,
Hart van Hoograven - 't Goylaan 77,
De Helling - Helling 7,
Trefpunt Nieuw Plettenburgh - Oud-Wulvenlaan 6,
Nieuw Rotsoord - Briljantlaan 101,
De Saffier - Saffierlaan 8,
Wijkbureau Zuid - 't Goylaan 75

BOVENLANGS

tekst: **Joop-Maris Vollering en Eveline de Vries** fotografie: **Niels Spinhoven**

In Bovenlangs gaan Joop-Maris en Eveline langs bij de eerste etage en hoger in Hoograven, Tolsteeg, Rotsoord en Bokkenbuurt. Op de derde etage van de Briljantlaan ontmoeten we Madelief.

Hoe heet je en hoe oud ben je?
Ik ben Madelief en ik ben 21 jaar.

Wat voor werk of school doe je?
Ik studeer Human Resource Management. Daarnaast werk ik bij TivoliVredenburg achter de bar.

Met wie woon je hier?
Ik woon hier met mijn huisgenoot Sophie.

Hoe lang woon je al in de wijk?
Sinds januari dit jaar.

Wat vind je leuk en minder leuk aan Tolsteeg?
Het is hier gemoedelijk, en dicht bij de stad en station Vaartsche Rijn. Wat ik minder leuk vind, is dat het soms zo druk kan zijn in de Lidl.

Wat voor soort dingen doe je zoal in de wijk?
Ik wandel bijna iedere dag een stuk door de buurt. Verder ga ik graag naar Klein Berlijn, Camping Ganspoort en De Helling. Ik vind het daar een leuke, hippe buurt. En ik wil nog een keer in de watertoren eten, maar dan moet ik eerst sparen.

Wat heb je vanmorgen gegeten?
Ik eet iedere ochtend hetzelfde: kwark met appel, muesli en blauwe bessen. En soms een lepel pindakaas.

Met wie zou je wel eens iets willen drinken?
Met de zangeres Dua Lipa. Zij is echt een voorbeeld voor mij. Zelf zing ik ook, in de band Square One. Ik zou willen weten hoe het met haar gaat, hoe ze omgaat met de roem.

Wat zie je als je naar buiten kijkt?
De watertoren en de kinderboerderij. Soms zie ik vanuit mijn huis de geitjes door het gras rennen.

Wat vind je ervan om op de derde etage te wonen?
Het is heel tof dat je een vrij uitzicht hebt, en niet tegen een gebouw aankijkt.

WIJKKUNST

tekst: **Sophia Zürcher** fotografie: **Marleen Schlichting**

In plantsoenen, op pleinen, aan muren. Onze wijk staat vol kunst – dag en nacht gratis toegankelijk. Wat zijn de verhalen achter deze kunstwerken in de openbare ruimte?

Titel: onbekend
Gemaakt door: Rien Goené (1929-2013)
Waar: Rijnhuizenlaan 10
Onthuld (op deze plek): 24 maart 2023
(maar het kunstwerk is ouder)

Op 24 maart 2023 werd een 'nieuw' kunstwerk onthuld in Hoograven. 'Nieuw' tussen aanhalingstekens, want het kunstwerk staat misschien al wel 50 jaar in de wijk, maar het is pas sinds de verplaatsing weer te zien voor iedereen. In het plantsoentje tussen het Gezondheidscentrum Nieuw Plettenburgh en het kinderdagverblijf Harlekijn aan de Rijnhuizenlaan staat nu prominent een sculptuur van twee handen.

Meer dan tien jaar geleden zag huisarts Lydia Ketting-Stroet het kunstwerk in de binnentuin van seniorencomplex Nieuw Plettenburgh. Het kunstwerk bracht haar op het idee voor een schilderij, want Lydia is niet alleen huisarts, maar schildert ook. Toen een paar jaar later het nieuwe Gezondheidscentrum Plettenburgh een logo zocht, droeg zij haar schilderij voor.

Het kunstwerk (en dus ook het schilderij en ook logo van het gezondheidscentrum) bestaat uit twee handen die naar elkaar reiken. De vingertoppen en polsen staan dicht bij elkaar. Je zou je kunnen voorstellen dat de handen iets onzichtbaars vasthouden of omsluiten. De handen lijken beschutting te bieden, iets te beschermen. Het draagt zorg uit. Dat past natuurlijk bij zorgaanbieders.

ONDER DE BAMBOE VANDAAN

De sculptuur stond op zich op een mooie plek, bij een vijvertje. Lydia: "Maar omdat het in een binnentuin stond, was het niet publiek toegankelijk. En in de tuin raakte het steeds meer overwoekerd door bamboe. Het kunstwerk stond eigenlijk volkomen verborgen."

Lydia deelde haar zorgen daarover met fysiotherapeute Yvonne van der Kleij, en zij gingen vervolgens samen in gesprek met de eigenaar van het kunstwerk, de bewonersvereniging van het seniorencomplex. Die wilde het wel aan het Gezondheidscentrum geven.

De toestemming was geregeld, maar de financiering voor de verplaatsing was een ander verhaal. Zo'n zwaar werk verplaatsen kost nogal wat. Toch wilde Yvonne er haast achter zetten, omdat Lydia in september met pensioen gaat. Yvonne vraagt aan iedereen uit het pand (huisartsenpraktijk, apotheek, fysio, en alle kleinere zorgaanbieders die er een ruimte huren) een bijdrage bij wijze van afscheidscadeau voor Lydia.

"Iedereen vond Lydia's pensioen een mooie aanleiding, maar iedereen vond het zeker ook belangrijk dat dit beeld naast het pand zou komen. Ons logo is erop gebaseerd en de symboliek past bij het pand. Ik zie er zorgende handen in, die ook samenwerking symboliseren. Dat past bij hoe wij met alle partijen in dit pand werken."

Het komt ook door Lydia dat we nu weten wie het kunstwerk heeft gemaakt. Ze herkende de stijl van Rien Goené. Of dat klopte, kon ze de kunstenaar niet meer vragen, want die is inmiddels overleden. Dus zocht ze zijn kinderen op. "Toen kwam zijn zoon met deze foto op de proppen."

Fun fact
Het kunstwerk is nu twee keer verhuisd. Oorspronkelijk is het gemaakt voor het Dr. Alphons Ariënshuis, een bejaardentehuis dat tussen 1962 en 1994 aan de Oud-Wulvenlaan stond. Het kunstwerk stond aan de kopse kant van het gebouw, aan de Oranje Nassaulaan. Na de sloop van het bejaardentehuis werd het kunstwerk geschonken aan de bewonersvereniging van het nieuwe seniorencomplex Nieuw Plettenburgh en kreeg het een plaatsje in de binnentuin.

CRISISNOODOPVANG OP DE 't GOYLAAN WEER GESLOTEN

In de laatste week van mei zijn de laatste bewoners van de crisis noodopvang op de 't Goylaan 1-3 weer naar een andere locatie verhuisd en is de opvang gesloten. Sommigen gaan naar een locatie in Utrecht, anderen vertrekken naar Zeist of naar andere plekken. Zij hebben allemaal ruim zeven maanden met veel plezier in onze wijk gewoond.

De bewoners zijn asielzoekers uit veel verschillende landen. Uit onder andere Syrië, Turkije, Eritrea, Congo, Peru, Somalië en Egypte. In tegenstelling tot de vluchtelingen uit Oekraïne hebben zij geen recht om te werken en op leefgeld. Zij moeten een asielprocedure doorlopen bij het COA in de hoop een verblijfsvergunning te krijgen. In veel gevallen betekent dit jarenlang wachten en dit kan helaas niet altijd op één locatie. In die afgelopen maanden heeft Liesbeth uit Hoograven, met veel liefde haar steentje bijgedragen als vrijwilliger bij de noodopvang op de 't Goylaan. "Het is hopen dat waar ze terecht komen er ook mensen zijn die zich willen inzetten voor hen."

Liesbeth woont al 37 jaar in Hoograven met haar man. Vooral in de laatste paar jaar heeft ze hier en daar wat vrijwilligerswerk gedaan. Ze wist van het bestaan van de crisisopvang en reageerde op een oproep die gedaan werd voor vrijwilligerswerk bij de opvang. "Ik werd uitgenodigd voor een gesprek en zag die bewoners daar buiten staan en wist meteen dat ik iets voor hen wilde doen".

Liesbeth ging aan de slag met het zoeken naar vrijwilligerswerk voor de bewoners: "Het mooiste daaraan is dat je die mensen echt helpt met de dag doorkomen. Ze zijn zo blij dat ze daar even weg zijn, dat ze even hun gedachten kunnen verzetten. Want die mensen dragen allemaal een rugzak mee met ellende, en als je de hele dag niets te doen hebt en alleen maar rond loopt, dan gaan iedere keer die gedachten weer daar naartoe. Dus het is ook afleiding en daar zijn ze zo ontzettend dankbaar voor." Het vrijwilligerswerk is ook een onderdeel van de participatie. Bewoners leren zo de Nederlandse taal beter, ze maken vrienden en ze zijn er ook echt even helemaal uit.

Één van de bewoners, een man van 27 uit Syrië, gaat Liesbeth in het bijzonder missen. heeft bij ons thuis gegeten en bijvoorbeeld ook paaseieren gezocht tijdens Pasen. Helaas is hij afgelopen zaterdag vertrokken naar Papendrecht. Het was zo'n fijne knul, die mis ik nog iedere dag".

Liesbeth hoopt dat meer mensen zich melden voor dit soort vrijwilligerswerk. "Het is ontzettend mooi en dankbaar werk om te doen. Het is echt de moeite waard, niet alleen voor jezelf maar met name voor de mensen die je helpt".

Liesbeth: 'mooi en dankbaar werk'

SPREEKUUR WIJKWETHOUDER

Wijkwethouder Lot van Hooijdonk houdt op 28 juni haar maandelijkse spreekuur voor bewoners. Wilt u zich aanmelden? Dat is altijd prettig maar niet verplicht. Bel dan telefoonnummer 14 030 of stuur een e-mail: zuid@utrecht.nl. U bent van harte welkom op dit wijkspreekuur met vragen en ideeën over de wijk Zuid. Kijk op www.utrecht.nl/zuid voor alle data en informatie over toekomstige spreekuren.

WIJKBUREAU ZUID

Het wijkbureau is het aanspreekpunt van de gemeente voor bewoners en ondernemers in de wijk Zuid. Hebt u een vraag over zaken die in uw buurt spelen? Dan bent u bij het wijkbureau aan het juiste adres. U kunt ook langskomen als u iemand van het wijkbureau wilt spreken op de 't Goylaan 75. Komt u liever niet langs? Mail dan naar zuid@utrecht.nl of bel 14 030.